

Strategiplan

2016-2020

Förord

Denna strategiplan har växt fram i en process med bl.a. flera workshops inom styrelsen för Agroväst under perioden december 2014 till september 2015. Dessutom har representanter för respektive programområde gett input till arbetet.

Strategiplanen omfattar perioden 2016-2020, men är inte skriven i sten utan kommer att revideras årligen.

Skara 14/9 - 2015

Styrelsen för Agroväst

Genom

Paul Christensson

Ordförande Agroväst

Mats Emilson

VD Agroväst

Vision

- Västra Götaland är en blomstrande och hållbar livsmedelsregion, där företag inom den gröna näringen¹ är ekonomiskt bärkraftiga.

Verksamhetsidé

- Agroväst identifierar behov av kunskap och utveckling inom den gröna näringen tillsammans med näringens aktörer. Nära kontakter med det praktiska lantbruket är ett signum för Agroväst.
- Agroväst genererar ekonomiska resurser för att initiera, förädla och stimulera projekt och aktiviteter som gagnar den gröna näringen, och samhället i stort.
- Agroväst har en mäklarfunktion mellan den gröna näringens företag, forskning och finansiärer med syfte optimera nyttan av gemensamma resurser.

¹ Med den gröna näringen avses här alla aktörer inom hela livsmedelskedjan (från jord till bord till jord).

Uppdrag och förhållningssätt

- Agrovästs verksamhet har huvudfokus inom Västra Götaland och valda programområden.
- Agroväst skapar mötesplatser för utbyte, behovsinventering, kunskapsspridning och idéutveckling för näringens aktörer.
- Agrovästs verksamhet fångar upp och utvecklar idéer med fokus på de två första stegen i följande kedja:
IDÉ → TESTVERKSAMHET → KONCEPTUTVECKLING → KOMMERSIALISERING
- Intern och extern kommunikation präglas av dialog och ett inkluderande förhållningssätt och beskrivs i en särskild kommunikationsplan.
- Agroväst arbetar systematiskt med utvärdering av verksamheten inom programområdena.
- Agroväst har överblick över processer och kunskapsutveckling i omvärlden som kan ha bäring på den gröna näringen i Västra Götaland.
- Agroväst samverkar med regionala, nationella och internationella aktörer inom den gröna näringen.
- Ledord för Agrovästs uppdrag är hållbar utveckling, ekonomisk bärkraftighet och samverkan.

POS – PRECISIONSODLING SVERIGE

Precisionsodling Sverige (POS) är ett nationellt nätverk för lärosäten, företag och organisationer med intresse för precisionsodling. POS startade 1996 som Precisionsodling i Väst men övergick till ett nationellt nätverk 2002 och bedrivs i nära samarbete med SLU i Skara.

Syftet med POS verksamhet är att stödja implementering av ny teknik och nya kunskaper för att öka effektiviteten av insatsmedlen, förbättra jordbruksråvarornas kvalitet och därmed förbättra lantbrukares ekonomi samtidigt som jordbrukets miljöbelastning minskas. Principerna kan tillämpas både i konventionell och i ekologisk produktion.

Deltagarna i POS utbyter idéer, initierar forsknings- och utvecklingsprojekt, testar ny teknik samt sprider information och forskningsresultat. Verksamheten i POS bedrivs huvudsakligen som en kompetensplattform för tillämpad forskning och utveckling.

Långsiktiga effektmål

- Jordbruksarealen där precisionsodlingskoncept tillämpas har ökat.
- Lantbrukare som tillämpar precisionsodlingskonceptet har förbättrat sin lönsamhet.
- Lantbrukare som tillämpar precisionsodlingskonceptet har minskat sin miljöpåverkan.

ENERGIGÅRDEN

Energigården startade 2005 med syfte att vara en pådrivande kraft för energieffektivisering i lantbruket samt bidra till ökad produktion och användning av energi från jord, skog, sol och vind. Energigården är en plattform för samverkan mellan energiaktörer som berör lantbruket.

Energigården har som mål att Västra Götaland minskar behovet av inköpta fossila bränslen med 5 TWh till 2020 genom energieffektivisering och omställning till förnybar energi. Målet är baserat på den potentialberäkning som gjordes för Västra Götaland år 2005 och som uppdaterades av Energigården i slutet av 2010.

Energigårdens vision för lantbruket i Västra Götaland 2030 anknyter till klimatstrategin för Västra Götaland: "Lantbruksföretagarna i Västra Götaland är energieffektiva och tar tillvara sina företags möjliga energiresurser, vilket medverkar till en hållbar produktion, nya affärsmöjligheter och ökad konkurrenskraft samt bidrar till nya arbetstillfällen och minskad miljö- och klimatpåverkan".

Långsiktiga effektmål

- Lantbrukets behov av inköpt energi har minskat.
- Produktion av förnybar energi har gett ökad sysselsättning inom lantbruket.

KÖTTPROGRAMMET

Syftet med nö- och lammköttprogrammet är att förbättra lönsamheten i den svenska produktionen, både konventionell och ekologisk, genom satsningar på forskning, utbildning och information. Produktionsstyrning blir allt viktigare inom animalieproduktion liksom produktkvalitet. Samtidigt uppmärksammas vikten av betesdjur för miljö och kulturlandskap av samhället.

Deltagarna inom programmet diskuterar projektidéer och försöksupplägg samt sprider information och forskningsresultat

Nöt- och lammköttprogrammet bedrivs i nära samarbete med SLU Skara, där SLU:s forskningsstation Götala nö- och lammköttscentrum spelar en central roll.

Långsiktiga effektmål

- Regionens nö- och lammköttproduktion har ökat sin konkurrenskraft.
- Näringens aktörer har fått ökad kunskap om faktorer som påverkar köttkvaliteten hos nötkreatur och lamm.
- Näringens aktörer har fått ökad kunskap om "Djur som naturvårdare" – hur vi kan uppnå så stor miljönytta som möjligt och samtidigt få en lönsam produktion.

MJÖLKPROGRAMMET

Agrovästs Mjolkprogram belyser hela produktionssystemet på en mjölkgård från odling, skörd och konservering av foder, främst grovfoder, till mjölkornas och rekryteringsdjurens produktion, inhysning och hälsa. I systemet ingår även produktkvalitet som är avgörande för företagarens ekonomi. Förbättringar i varje del av systemet leder till ökad lönsamhet för företagaren och en mer konkurrenskraftig mjölkproduktion regionalt och nationellt.

Nuvarande mjölkprogram startade 2006. Deltagarna i mjölkprogrammet utbyter idéer, initierar och genomför forsknings- och utvecklingsprojekt samt sprider information om projekten via hemsidor, broschyrer, rapporter, producent- och rådgivarträffar, seminarier och konferenser i Sverige samt i andra länder.

Projektresultaten är direkt tillämpbara och kommer omgående till nytta för lantbrukare och rådgivare samt övriga intressenter inom lantbrukssektorn, både regionalt, nationellt och internationellt.

Långsiktiga effektmål

- Utnyttjandet av protein från vullen har förbättrats, vilket gett ökad andel gårdsproducerat protein och därmed ökad lönsamhet för lantbrukaren.
- Kompetensen hos lantbrukare och rådgivare om grovfodrets kvalitet, djurens skötsel och hygien och dess inverkan på mjölk kvalitet samt djurhälsa har ökat.
- Lantbrukarnas kunskaper om arronderingens betydelse för gården har ökat.

MARK- OCH VATTENVÅRDSPROGRAMMET

Behovet av ny kunskap inom mark- och vattenvårdsområdet har accentuerats på senare år. På åkermarken i Västra Götaland finns problem med dålig markstruktur orsakad av markpackning, bristande dränering, minskad kalkning och sänkt mullhalt. Även många betesmarker har ett dikningsbehov då det finns ett ökande problem med bl.a. leverflundra hos betesdjur. Dålig markstruktur och bristande management av växtnäringstillförseln genom stall- och mineralgödsel leder till onödigt växtnäringssläckage av framförallt kväve och fosfor.

Genom Vattendirektivet har växtnäringssläckaget kommit i förnyat fokus och det är viktigt att det finns en bättre kunskapsbas om orsaker till växtnäringssläckaget från jordbruksmark och om lämpliga och kostnadseffektiva åtgärder.

Inom programmet Mark- och Vattenvård tas ett tvärfackligt grepp i syfte att identifiera kunskapsluckor och utveckla lämpliga och kostnadseffektiva åtgärdsstrategier.

Programmet samverkar med RådNu för en effektiv kunskapsöverföring till slutanvändarna.

Långsiktiga effektmål

- Långsiktigt hållbara åtgärder för att bibehålla och öka bördigheten genomförs i ökande grad.
- Långsiktigt hållbara åtgärder för att minska näringsförlusterna genomförs i ökande grad.
- Långsiktigt hållbara åtgärder för att klara ökande vattenflöden genomförs i ökande grad.

FRAMGÅNGSRIKT FÖRETAGANDE

Programmet Framgångsrikt Företagande syftar till att stärka lantbrukaren i rollen som företagsledare. Framgång som företagare fordrar ett helhetstänk på företaget. Programmet fokuserar särskilt på två områden där studier visar att lantbrukare själva upplever att de behöver ökad kompetens – strategisk utveckling och marknad.

Strategisk utveckling handlar bl.a. om att lotsa företaget i en föränderlig omvärld och att styra företaget så att dagliga mål leder mot långsiktiga mål. Ett viktigt område för strategisk utveckling är att öka kompetensen för att hantera risker (ex. politiska, väder-, teknik-, biologirisker). Ett annat område handlar om att utveckla beslutsstöd för att finansiera t.ex. ägarskiften, nystartande och investeringar.

Att utveckla ett marknadsperspektiv kan t.ex. innebära att öka sin kompetens om omvärlden. Det kan också innebära att söka nya vägar för företagets produkter, att utveckla sina produkter, att utveckla nya samarbeten och att bygga varumärken.

Programmet Framgångsrikt Företagande kommer främst att fokusera på kompetensutveckling inom ovanstående områden. Detta kan t.ex. ske genom att stödja utveckling av ett verktyg för riskhantering, utveckling av målstyrnings- och beslutsstöd i företagsledning, en högre kurs i företagsledning och genom seminarier och workshops. En särskild viktig ingrediens i programmet blir att arbeta med kompetensutveckling för rådgivare.

Arbetet inom programmet bedrivs i nära samarbete med Kompetenscentrum Företagsledning vid SLU.

Långsiktiga effektmål

- Lantbrukarnas kompetens i riskhantering har ökat.
- Lantbrukarnas kompetens i hantering av komplexa finansieringsfrågor har ökat.
- Lantbrukarnas marknadsorientering har ökat.

TILLVÄXT TRÄDGÅRD

Den svenska trädgårdsbranschen består av tre delbranscher: trädgårdsnäringen, utemiljöbranschen och fritidsodlingen. Programmet Tillväxt Trädgård är ett samarbete mellan näringsliv och akademi med syfte att skapa tillväxt och hållbar utveckling i trädgårdsbranschen med fokus på aktiviteter i trädgårdsnäringens primärproduktion.

Ett utökat och fördjupat samarbete mellan akademi, näringsliv och samhälle ska stimulera en kunskapsbaserad utveckling som bygger på forskning, utbildning och rådgivning. Genom detta samarbete skapas också förutsättningar för ökad konkurrenskraft och tillväxt genom innovationer och nytänkande. Ett viktigt mål är att öka värdet av produkter och tjänster inom sektorerna frukt, bär, grönsaker, potatis, prydnadsväxter, plantskoleväxter och andra delar av trädgårdsnäringen. Detta kan åstadkommas genom fler och mer profilerade och förädlade produkter som ökar de svenskodlade trädgårdsprodukternas värde på fler marknader. Det finns också goda möjligheter att utveckla nya och fler gröna tjänster. Trädgårdsbranschen som helhet ska i ökad utsträckning bidra till en hållbar samhällsutveckling med närproducerad, sund och klimatsmart mat och hälsofrämjande gröna miljöer.

Programmet harmonierar med den nationella strategiplanen för trädgårdsnäringen (Tillväxt Trädgård) och bedrivs i nära samverkan med SLU.

Långsiktiga effektmål

- Antalet produkter och tjänster som produceras inom trädgårdsnäringen har ökat.
- Antalet företag inom trädgårdsnäringens primärproduktion har ökat.
- Företagen inom trädgårdsnäringens primärproduktion har ökat sin konkurrenskraft.

Bilaga. BEGREPP

Vision

Vad ska Agrovästs arbete leda till?

Ett önskvärt *tillstånd*. Kan också beskrivas som ett strävansmål. En vision är inte bestämd i tid. En vision ska fungera som en inspiration och energigivare till det mer näraliggande arbetet.

Verksamhetsidé

Vad gör Agroväst i stora drag för att visionen ska nås? Ungefär detsamma som affärsidé.

Uppdrag

Hur arbetar Agroväst mer konkret? Vilket är Agrovästs uppdrag och "ansvar"?

Långsiktiga effektmål

Beskriver åt *vilket håll* Agroväst arbetar och **vart man vill nå** i respektive program/projekt inom ramen för strategiplanens tidsrymd. De långsiktiga effektmålen anger önskade effekter för den gröna näringen. Kan handla om synbara effekter i fält, om ekonomi, men också om effekter på kompetens- och kunskapsnivå hos brukaren.

Målen följs upp kontinuerligt. Går utvecklingen åt "rätt" håll eller inte? Är lampan röd, gul eller grön för målet ifråga? Utvecklingen inom respektive program relateras till omvärldsfaktorer för att så långt som möjligt förstå vad programmets aktiviteter bidragit med och vad som är frukten av "externa" faktorer.

Effektmålen konkretiseras i verksamhetsplaner som tas fram år från år inom respektive program/projekt.